

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

Vt se circa exteriorem hominem custodiat. 51

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](#)

MARGARITAE EVANG.

Etsi in isto constans permanferit, tunc sane dulc
in hac caliginosa umbra fructu perfruitur. In i
sto nanque mira & arcanam in Deo familiarita
rem inuenit, quae omnes delicias, diuitias et capa
citatē creati intellectus excedit. Hie nāque unus
cū Deo spiritus efficitur. Et sic Deus est eius fru
titio, quies & pax, & ipsa ab omni actiōe absol
uitur. Vnus quippe dilectus dilectum alterū nu
do ac simplici amore amplexatur.

Qualiter aīa in verbis et in omni extrouer
sione sese custodire debeat. Cap. Ll,

Porro quādo in ecclesia aut alibi cū Deo v
niti & ab exteriori ope liberi sumus, si tūc
ab aliquo homine vel ab aliqua obediēti
causa regrimirur, neque tristes, neque inuoluntari
effici debemus, neq; cogitare intra nos, dicētes:
Ergo ne iā exercitiū meū postponere debeo? Sa
ne magis acceptū est Deo, q; taliter ipsis sum v
nitus, q; quāuis, q; fieri potest, exterior actio sive
occupatio. Et profecto si sciretis (aiūt tales) quā
tū diuino amore ferueo, me minime turbaretis.
Et sic tristes procedunt, si nō exterius, in corde ta
mē interius q; ruli. Sed hoc prorsus fieri nō debet.
Caveat tibi ab isto o homo Dei, q; fallax est ve
nenū. Debet em Martha. i. corpus hilariter & cū
gaudio absque omni mōrore surgere, & Ma
ria in interiori spiritus quiete permanere, & eā in
omni actiōe & modo secū portare: & Lazarus. i.
aīa mortua esse, ita vt se oībus ad eā minime per
tinentibus velut mortuā exhibeat. **P**orro quā
do in isto exercitio positi aliquid pro nobisipsis 2
gere habemus, nequaq; cogitare debemus, dicē
tes: Ite iā volo pro huius expeditiōe negocij sive
operis

LIBER I.

operis: satis enim modo exercitatus sum, deinde
consequenter exercebo. Sed hoc modo intra nos
dicere debemus: O benedicte Deus, quia tu dixi
sti, quod ingredi debeam & nunquam egredi, di-
gneris proinde in me & per me istud facere, quia
tibi placitum est mecum esse vnitum. Et tunc ire
debemus, & facere ea, quae nobis facienda sunt.
& interim diligenter nosiplos custodire, ne vel
inordinati, vel dissoluti, vel incompositi inceda-
mus: nec huc & illuc circūspiciamus, ne per hoc
interius lumē reuerberetur. Cauere debemus e-
tiam & vitare diligenter omnem multiplicita-
tem & leuem societatem, & aures a vanis ac o-
ciolis sermonibus prohibere & auertere, & soli-
tudinem, & silentium querere & amare: alias in
nulla virtute proficere, nec ullam deuotionem,
sive virtutem coaceruare poterimus. Quinetiam
si sanctitate & deuotione sancto Ioanni Bapti-
sta æquales essemus, si solitudinis & silentij cu-
stodes diligentes nō fuerimus, cito totum perde-
mus. ¶ Et licet exteriorem semper habere solitu-
dinem minime possimus, intus tamen in corde,
in spiritu & in anima eam habere debemus, &
inibi cellam nobis construere, quatenus per hoc
ab omni multiplicitate esse liberi, & a quoru-
cung⁹ transitu esse semoti valeamus: & sic in no-
bis et in omnibus hominibus vnitatem spiritus,
et pacem cordis diligentissime seruemus, prout
sanctus Paulus nos hortatur, dicens: Solliciti ser-
uare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Refre-
nemus insuper linguam nostram, ne per inania
verba defluamus: & sic sobrij simus in loquen-
do, vt etiam necessaria vix dicere ausi simus,
quin semper in nobisip̄is timeamus, priusquā

K V ad lo-

MARGARITAE EVANG.

ad loquendum os aperiamus. Sēperq; diligentissime diuinās inspirationes obseruemus, vt scire valeamus, vtrum Deo placeat locutio nostra: & non tantū in malis, sed etiā in bonis nos ita verrecunde & humiliter habere debemus, nec loqui inaniter & intimorate, sed quę expedient, prout vnicuiq; necessarium esse videbitur: nec nimis alte & curiose, sed simpliciter & interne, cū ex isto proximus confortetur, & illuminetur, sed & ipsemet illustretur: ex illo aut̄ sublimi videlicet et pr̄sumptuosa locutione, tam ipse, q; alius obseretur. Nā simpliciter volat̄, & humiliter descendisse, magnā est sapientiā cōgregasse. ¶ Insuper arcta nostri curā habere debemus in cibo & potu & sumno, obseruare quoq; diligenter exteriores nostros mores, & ipsos quinque sensus n̄os, et sollicite cauere nobis a temerarijs iudicijs & displicētijs erga alios, & aspicere oēs hoīes tanq; templa, q; Deus inhabitat. Si vero cōtingat videre nos aliquē male agere, pro tali Deū rogare debemus, vt ipsum adiuuare, nosq; custodire dignetur. Et sic anxie custoditi aduersus q̄slibet defectus etiā minimos esse conemur. Nā sicut modica festuca, siue puluis culus exteriōres oculos obtenebrat, sic etiā exiguis aliquis defectus interiorē visum obfuscat. ¶ Si vero ex humana fragilitate labi nos cōtingat, hoc animū nostrū perturbare minime debet, sed illico nos intorsum cōuertamus, atq; dicamus hoc pacto: O mi amissime dñe, da vt quicqd mō feci, qdd displicet tibi, inde veraciter doleā, mihiq; per amarissimā passionē tuā illud indulgeas oro: & fac quęso, vt diuinitas tua in & per me luceat, et expelle a me quicqd tibi aliquod impedimentū pr̄bēt, vt sic in me

L I B E R   I .

In me pacē & gaudiū habere possis. O amabilis dulcedo, trāsmuta quæso me in te, vt amabilissima voluntas tua & beneplacitū tuum semper sit et maneat in me. Et iuxta hunc modū s̄epius ab intra Deū alloqui debemus, in q̄libet opere nostro, in agēdo & dīmittendo: & sic Deus semper erit principiū & finis oīm illorū, & nos liberi et absq; impedimēto in omnibus nostris operibus manere poterimus. Deūq; permittamus præparare fundū nostre, & nosiplos in oībus examus, nec quicq; nobis reseruem⁹ in ylla re, siue in verbis, siue in morib⁹, in agēdo & dīmittendo, hoc vel illo modo, in lātis vel tristib⁹: sed intendamus & accipiamus oīa de manu dñi in quodam humili timore, & nosiplos totaliter resignemus in nuda paupertate nostri, in spontanea abnegatione, & incuruemus nos sub diuina voluntate, secundū qđ ipse voluerit in omnibus, & cōtentī ac imperturbati simus tā in pace, q̄ in turbatiōe, & beneplacitā duntaxat voluntatē Dei in omnibus quāramus, in prosperis & aduersis, in amaris & dulcib⁹, in gaudio & micerore, in lātis & tristib⁹, in abundantia & inopia, in viuendo & moriendo. ¶ Huius exemplum subiungo: Dicebat quodam tempore magister Eckardus pauperi cuidā: Ronum mane tribuat tibi Deus. Respondit pauper: Tibi hoc referua, o domine mi. Ego enim nunquam malum mane habui. Quicquid enim aduersi Deus meus mihi impo- fuit, hoc totum libens pro amore ipsius sustinui, & me illo ipso indignum reputabam, & ideo nunquam tristari valeo. Magister aiebat: Vnde venis? Respondit ille: A Deo. Vbi dimisi sti, inquit magister, Deū? Respondit ille: In oībus mundis

MARGARITAE EVANG.

mundis cordibus. Rursus magister: Qualis, inquit, es tu? Rex sum ego, ait. Et magister: Cuius, inquit, rex es tu? Respondit pauper: Carnis meus. Quicquid enim vñquā desiderauit spiritus meus, ad illud exequendum & sustinendum velocior fuit caro mea, quam spiritus ad suscipiendum. Rursus ad eum magister: Rex, ait, regnum habere debet. Vbi est ergo regnum tuum? Respondebat pauper: In anima mea. Et magister: Quō hoc? Quando, inquit ille, portas quinque sensuum meorum clausas habeo, si tunc Deum toto corde desidero, ipsum in anima mea tam splendidum, tamque gaudiosum inuenio, sicut est ipse in vita æterna. Tunc magister: Sanctum, inquit, esse te constat. Quis te sanctum fecit? Pauper respondit: Hoc fecerunt silentium meum, profunda cogitatio mea, & cum Deo unitio, quæ me in ipsum traxere. In nulla enim re, quæ minor esset Deo, quiescere potui. Iam vero Deum meum inueni, & in ipso quietem & pacem habeo æternam liter, quod excedit oia regna mortalitatis huius. De decem præceptis, qualiter videlicet ea in spiritu exercere, nosque illis exornare, & in nobis ea scripta seruare debeamus.

Cap. LII.

Scribens Corinthijs Apostolus: Nescitis, inquit, quoniam corpora vestra membrum sunt Christi: Tollens ergo membra Christi, faciam membra meretricis: Absit. An nescitis, quoniam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur? Ipsa enim carnalis est. Quisquis autem rebus carnalibus adhæret, carnalis efficitur. Quod enim quisque amat, cum illo & unitur, Deus

